

**Erasmi a Chokier Tractatus iurisdictionis ordinariae in
exemptos, illorumque exemptione ab ordinaria
iurisdictione**

in duos tomos distinct.

I. Scholia in Constitutionem Concilii Lateranensis. II. Conservatorias
Ecclesiasticas quaest. 130. III. Conservatorum Laicorum materiam,
Tribunali viginti duûm virum Leod. adoptatam comprehendens

**Chokier, Érasme de
Coloniae Agr., 1684**

Quæstio 83. Romipetæ si in jus coram ordinario vocentur, qualiter
poterunt sibi consulere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61908](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61908)

excommunicator condemnatur ab interesse excommunicato, alias nihilominus si culpe qualitas postulaverit, superioris arbitrio puniendus, cum non sit levis culpa tantam poenam infligere in soliti, text. d. cap. sacro.

Quod adeo verum est, ut talem excommunicatorem qui tam graviter sine colore erravit, probabilis error excusare non possit, arg. l. lata culpa ff. de verb. sig. cap. igno-
rantia de reg. juris in 6. Navar. d. cap. cum contingat. Rem. 2. num. 44.

Dixi sine colore, error enim qui in prudentissimum cadere potest, posset eum excusare, glo. d. cap. sacro verb. probabilis error de sent. excomm. Sed quid si injuste excommunicatus non appellavit, sed excommunicationi acquievit.

Respondetur, dari nihilominus ei actionem, *Gaufredus d. cap. sacro nu. 17. ubi etiam hinc.* Id quod ego prolixius in quaestionibus de viginti duum virali foro ostendi.

QUESTIO LXXXIII.

Romipetae si in jus coram ordinario vocentur, qualiter poterunt sibi consulere.

SUMMARIUM.

1. Romipetae sunt exempti.
2. Exceptio dilatoria oriens post litem contestatam, opponi potest.
3. Exceptio dilatoria si renuncietur, potest appellari.
4. Executor de nullitate aut iniquitate sententiae cognoscit.
5. Romipeta excommunicari non potest.
6. Romipetarum infinitus numerus.

Eugenius quartus Pontifex Romipetas exempti ab omnimoda jurisdictione, ita ut neque personaliter, neque realiter in jus vocari possint coram qualicumque iudice, neque etiam qualicumque sententia pulsari, dum Romam veniunt causarum aut negotiorum suorum gratia, pro ut nec quamdiu Romae earundem suarum causarum & negotiorum gratia moram trahunt ac inde recedunt, uti plenius videre est ex eisdem *Eugenii extra vagante. incip. divina de privilegiis in extravagantis communibus.*

Itaque si contingat quempiam Romipetam in jus vocari coram suo ordinario, aut coram eodem habere litem pendentem, quaeritur quibus remediis sibi possit consulere.

Respon-

Respondetur posse coram eodem ordinario obijcere exemptionem hanc dilatoria ex Eugeniã constitutione, idque ante litem contestatam, exceptio enim dilatoria etiam quæ post litem contestatam oritur, potest etiam tam ante quam post litem contestatam opponi, *cap. infamante de offic. del. Abb. cap. unico num. 5. de oblig. l. 1. C. de consortiis ejusdem lris & ego lib. 2. de iurisdic. ord. in exempt. quæst. 16. nu. 1. & seqq. alio in loco latius id ostendo.*

Respondetur secundo, si ordinarius ejusmodi exemptionem ulterius procedens contemnat, Romipetam posse coram superiore per viam appellationis aut quærelæ id emendare, per vulgatam illam juris doctorum theoriam, quod appellatio, quærela, aut alia similia remedia sint ad instar tericiæ adversus iniquos iudices iniquaque sententias, *l. 1. & seqq. ff. de appellat.* Imo vero posse coram eodem met ordinario in ipsa executione de nullitate ejusmodi processus atque sententiæ vel principaliter, vel incidenter opponere, uti latius videre est ex doctrina Sebastiani Vantii, *tract. de nullitat. coram quo de nullitate agi posse.*

Haber enim hæc Eugeniã constitutio clausulam irritantem, quæ inficit totum processum atque sententiam qualemcumque, de cujus equidem clausulæ energia latius superque scripsi aliis in locis.

Respondetur tertio. Possit etiam coram qualicumque executoris aut sub executoris de ejusmodi nullitate opponere, executorque processum & sententiam tali labe & nullitate vitiatam executioni non mandabit. Quia executor sententiam, quam ei constat esse nullam, executioni mandare non tenetur, *glo. cap. pastoralis §. quia vero de officio delegati. Navar. cap. cum contingat Remedio 4. in pr. vers. quomam de rescriptis.* Idque etiam si Romipeta excommunicationum à censuris esset in eodatus, Romipeta enim excommunicari non potest, *d. extravag. divina*, & consequenter executor ejusmodi excommunicationes nullitate laborantes atendere non debet, *late Navar. d. cap. contingat Rom. 4.* quippe ut mandatum iudicis quod nullum est nec excuset nec acculet, sed inutile sit atque subventaneum, *Bart. l. i. iuste ff. de acqu. poss. Navar. d. cap. cum contingat Rem. 2. num. 42.* Verum quia Eugeniã hæc neq; glossis, neque commentariis à nemine quem viderim illustrata est, multum quoque sit ingens, quæ Romanam quotidie, uti testatur idem Eugeniã *de extravag. divina in pr.* veluti ad omnem mundi partibus confluit, hinc visum fuit paulò ulterius rem repetere, & quædumculis non infrequentibus eandem Eugeniã illustrare.

Quæro itaque.